

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Національний
технічний університет
ДНІПРОВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА
1899

СТРАТЕГІЇ І ТРАНСФОРМАЦІЇ ПЕДАГОГІКИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА 2023

Всеукраїнська науково-практична
конференція
15-17 травня 2023 року

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
ГО «Освітній центр "Відкрите знання"
Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Збірник наукових праць
Всеукраїнської науково-практичної конференції
**«Стратегії і трансформації педагогіки в умовах сталого
розвитку суспільства 2023»**

15-17 травня 2023 року

Дніпро

Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції «Стратегії і трансформації педагогіки в умовах сталого розвитку суспільства 2023». – Дніпро: НТУ «ДП», 2023. – 165 с.

Збірник містить науково-методичні праці аспірантів, молодих вчених, співробітників ВНЗ, навчальних закладів, представників підприємств і практикуючих фахівців, які розглядають проблеми і сучасні інноваційні рішення в галузі вищої освіти, науки і техніки.

Тексти матеріалів конференції подаються в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Всі роботи ліцензуються відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Автори зберігають авторське право, а також надають збірнику право першого опублікування оригінальних наукових статей на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International License, що дозволяє іншим розповсюджувати роботу з визнанням авторства твору та першої публікації в цьому збірнику.

Наша адреса: 49005, м. Дніпро, пр. Д Яворницького 19, 1 корп., ауд.124
Кафедра конструювання, технічної естетики і дизайну
e-mail: pismenkova.t.o@nmu.one

© НТУ «Дніпровська політехніка», 2023

© Автори статей, 2023

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

ЗМІСТ

Формування екологічної свідомості людини в освітньому середовищі і соціокультурному просторі. Екологізація освіти

Волков В.П., Внукова Н.В., Таран І.О., Позднякова О.І., Волкова Т., Екологічна складова підготовки фахівців здатних запровадити систему рециклінгу автомобілів в Україні	7
Огірко О.В., Огірко М.О., Формування екологічної свідомості молоді засобами духовно-морального виховання	11
Письменкова Т.О., Зіборов К.А., Роль ергономіки в формуванні екомислення здобувачів вищої освіти	16
Сіренко Н.І., Екологічна освіта та виховання здобувачів освіти зп(пт)о області як форма вирішення проблеми екології регіону	21
Трофимова О.П., Впровадження екологічної освіти при опануванні дисциплін, спрямованих на енергозбереження на гірничих підприємствах	24

Цифрові трансформації в освіті

Багрін О.А., Методи забезпечення динаміки онлайн-заняття	27
Бас К.М., Ходос О.Г., Єрісов М.М., Організація дистанційного вивчення будови автомобілів з використанням віртуальної платформи Electude	31
Бахтіярова Х.Ш., Діджиталізація освіти в умовах сталого розвитку	35
Зіборов К.А., Письменкова Т.О., Федоряченко С.О., Віртуальна реальність – інструмент цифрової трансформації у технічній освіті	38

Ланова І.В., значення комп'ютерних технологій у процесі активізації навчальної пізнавальної діяльності студентів	44
Мамедова І.О., Соколова Е.Т., Професійний саморозвиток вчителя в умовах цифрової трансформації	46
Пащенко О.А., Хоменко В.Л., Коровяка Є.А., Тенденції та перспективи використання цифрових технологій у навчанні	50
Тихомиров В.І., Митцева О.С., Soft Skills у цифровій освіті	53
Kharchenko O.O., The European Dimension of Quality Assurance in Digital Education	56
Чепчак Т.В., Креативність та відповідальність у зв'язку з розвитком цифрової культури	60
Шабанова Ю.О., Футурологічний вимір освіти у викликах метамодену	65

Механізми та ресурси доступності освіти для особливої категорії споживачів

Жиляєв І.Б., Доступ до вищої освіти України особливих категорій абітурієнтів	69
---	----

Якість освіти і академічна доброчесність в освітньому середовищі

Букреева Д.С., Худолій С.С., Міждисциплінарні проекти як спосіб підвищення якості вищої освіти: переваги та виклики	74
Воробйова О.П., Забезпечення якості цифрового навчання у вищій освіті: досвід США	78
Воронко Т.Є., Журавльов М.О., Подляцька А.В., Асинхронний режим як шлях навчальної комунікації при дистанційному викладанні фізики	81

Горпинич О.В., Стандарти НТУ «Дніпровська політехніка» з функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	85
Дем'яненко А.Г., Гурідова В.О., Горб Я.І., Вища інженерна освіта в Україні - стан, деякі тенденції, проблеми та шляхи удосконалення	89
Кушнір Т.М., Порушення академічної доброчесності: списування	93
Отич О.М., Розбудова інноваційної інфраструктури в освітній сфері як стратегія забезпечення якості вищої освіти	97
Пашенко О.А., Хоменко В.Л., Коровяка Є.А., Деякі питання якості освіти та академічної доброчесності в освітньому середовищі	100

**Управління навчальним процесом під час асинхронного дистанційного
навчання**

Азюковський О.О., Цопа В.А., Яворська О.О., Чеберячко С.І., Керування ризиками в системах управління освітніх організацій в умовах воєнного стану	105
Долгов О.М., Колосов Д.Л., Онищенко С.В., Асинхронне дистанційне навчання як форма сучасної системи освіти	112
Раціна Т.В., Терещук О.В., Особливості асинхронного дистанційного навчання та визначення вимог до управління навчальним процесом	117
Рогоза М.В., Бородай В.А., Нестерова О.Ю., Кошеленко Є.В., Лисенко О.Г., Цифрові аспекти адміністрування документообігу навчального процесу	121

Галузева професійно-технічна освіта в умовах сталого розвитку

Азюковський О.О., Павличенко А.В., Трегуб М.В., Пашенко О.А., Медведовська Т.П., Формування професійно-технічного мислення у студентів закладів вищої освіти: проблеми і перспективи	124
---	-----

Безкоровайна Л.В., Значення вивчення туризмології у фаховій підготовці здобувачів із управління в туризмі та гостинності	128
Бруй Г.В., Янкін О.Є., Особливості підготовки бакалаврів спеціальності 193 геодезія та землеустрій в сучасних умовах	132
Єрмошкіна О.В., Вплив цифрових технологій на актуалізацію змісту дисциплін: досвід викладання за модулем Жана Моне програми Erasmus+	137
Лагошна О.О., Ходос О.Г., Використання творчих завдань при викладанні дисципліни «Основи інформаційного забезпечення в автомобільному господарстві»	141
Мацюк І.М., Про застосування навчальних відеоматеріалів при дистанційній формі навчання	145
Олійник Т.А., Скляр Л.В., Кушнірук Н.В., Основні аспекти підготовки гірничих інженерів	149
Пустовой Д.С., Особливості викладання графічних дисциплін для студентів інженерно-технічних спеціальностей при дистанційній освіті	153
Середіна І.А., Особливості підготовки та формування підприємницької компетентності майбутніх бакалаврів з економіки підприємства під час змішаного навчання	158
Чеберячко С.І., Дерюгін О.В., Літвінова Я.В., Підвищення надійності вантажних автомобільних перевезень в умовах гірничодобувного підприємства	161

- сприяють розвитку наукомістких підприємств та інноваційному розвитку галузі, регіону, країни в цілому.

Отже, утворення об'єктів інноваційної інфраструктури на базі університетів є перспективною стратегією підвищення якості вищої освіти та інноваційного поступу Української держави. В умовах війни та післявоєнного відновлення країни ця стратегія видається нам найбільш реальною до виконання та ефективною у впровадженні, адже вона будується на ентузіазмі, добровільному залученні учасників до інноваційної діяльності та їх щирому бажанні відбудувати зруйновані міста і села, відродити економіку, промисловість, освіту, культуру України й надати їм потужний поштовх до розвитку і виходу на новий, якісно вищий рівень.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про вищу освіту». Відомості ВВР. 2014. № 37-38. ст. 2004. Ред. від 15.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18>

2. Закон України «Про інноваційну діяльність». Відомості ВВР. 2002. № 36. ст. 266. Ред. від 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/40-15>

Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності. Наказ МОН України від 07.11. 2000. № 522. Ред. Наказу МОНмолодьспорт України від 30.11.2012 № 1352. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0946-00>

УДК 378.016

Пашченко О.А., директор інституту МІБО, НТУ «ДП», к.т.н., доцент, pashchenko.o.a@nmu.one

Хоменко В.Л., доцент кафедри НГіБ, НТУ «ДП», к.т.н., доцент, homenko.v.l@nmu.one

Коровяка Є.А., завідувач кафедри НГіБ, НТУ «ДП», к.т.н., доцент, koroviaka.ye.a@nmu.one

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Анотація. У роботі розглядаються теоретичні аспекти якості освіти, визначається поняття академічної доброчесності, а також аналізуються фактори, що впливають на ці складові успішного навчального процесу. Значна увага приділяється механізмам забезпечення якості освіти та академічної доброчесності, а також ролі вищих навчальних закладів, викладачів та студентів у цьому процесі.

Ключові слова: якість освіти, академічна доброчесність, освітнє середовище, вищі навчальні заклади, викладачі, студенти, плагіат, фальсифікація даних, стандарти освіти, акредитація, механізми забезпечення якості, профілактика порушень, технології контролю.

Сучасний розвиток суспільства та зростання його потреб у висококваліфікованих фахівцях зумовлюють необхідність вдосконалення якості освіти на всіх рівнях навчального процесу. Однією з найважливіших складових успішного освітнього середовища є академічна доброчесність, що є запорукою розвитку критичного мислення, відповідальності та самостійності у студентів. З огляду на це, проблема забезпечення якості освіти та академічної доброчесності в освітньому середовищі набуває особливої актуальності, що вимагає дослідження та розробки практичних рекомендацій.

Метою даного дослідження є аналіз теоретичних аспектів якості освіти та академічної доброчесності в освітньому середовищі, а також виявлення механізмів забезпечення цих складових та розробка практичних рекомендацій для покращення ситуації в даній сфері.

Для досягнення поставленої мети, необхідно вирішити наступні завдання:

1. Визначити основні поняття та теоретичні аспекти якості освіти та академічної доброчесності.
2. Розглянути фактори, що впливають на якість освіти та академічну доброчесність.
3. Проаналізувати механізми забезпечення якості освіти та академічної доброчесності, а також роль навчальних закладів, викладачів та студентів у цьому процесі.
4. Розробити практичні рекомендації для покращення якості освіти та забезпечення академічної доброчесності в освітньому середовищі.

Визначимо поняття якості освіти. Якість освіти може бути визначена як ступінь відповідності освітніх послуг та результатів навчання очікуванням стейкхолдерів (студентів, викладачів, роботодавців, держави) та вимогам сучасного ринку праці. Вона включає в себе ряд складових: знання, навички, цінності, компетентності, які забезпечують успішне професійне та особистісне зростання студентів.

Фактори, що впливають на якість освіти, можна поділити на зовнішні та внутрішні. Зовнішні фактори включають: державну політику в галузі освіти, фінансування, ринок праці та потреби економіки. Внутрішні фактори охоплюють: організацію навчального процесу, науково-методичне забезпечення, якість викладачів та науковців, матеріально-технічну базу та інфраструктуру навчального закладу, мотивацію та відповідальність студентів.

Для оцінки якості освіти можна використовувати такі критерії: рівень знань, навичок та компетентностей студентів, науково-дослідна діяльність, рівень викладачів та науковців,

організація навчального процесу, матеріально-технічна база та інфраструктура, рівень випускників, які працевлаштовуються у своїй галузі, та задоволеність стейкхолдерів.

Одним з важливих аспектів якості освіти є відповідність стандартам освіти та акредитація. Стандарти освіти визначають мінімальні вимоги до змісту, рівня та якості освітніх послуг, а також вимоги до компетентності випускників. Акредитація є процедурою незалежної оцінки якості освіти та відповідності навчальних програм, методів та інфраструктури вимогам державних та міжнародних стандартів. Акредитація сприяє підвищенню якості освіти, розвитку конкуренції та міжнародному визнанню дипломів.

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та норм поведінки, які мають дотримуватися студенти, викладачі та науковці в процесі навчання, наукової діяльності та наукової комунікації. Ці принципи базуються на засадах чесності, об'єктивності, відповідальності та поваги до інтелектуальної власності.

Основні принципи академічної доброчесності включають:

- Чесність: представлення власних думок, ідей та результатів без фальсифікації;
- Об'єктивність: неприйняття упередженості та дотримання науково обґрунтованих методів в оцінці результатів;

- Відповідальність: визнання власної ролі у навчанні та науковій діяльності;

- Повага до інтелектуальної власності: визнання авторства та коректне цитування.

Серед основних порушень академічної доброчесності можна виділити такі:

- Плагіат: представлення чужої ідеї, тексту або результату дослідження як власного;
- Фальсифікація даних: навмисне спотворення чи вигадкування результатів;
- Самоплагіат: повторне представлення власних раніше опублікованих результатів без відповідного посилання;

- Недотримання авторських прав: використання інтелектуальної власності без дозволу автора чи надання відповідних посилань.

Академічна доброчесність має значне значення для якості освіти, оскільки вона сприяє формуванню критичного мислення, самостійності та відповідальності студентів. Дотримання принципів академічної доброчесності гарантує, що результати навчання базуються на чесному та об'єктивному представленні знань, що, в свою чергу, покращує репутацію навчального закладу та довіру до освітньої системи в цілому.

Механізми забезпечення якості освіти та академічної доброчесності. Вищі навчальні заклади мають відігравати ключову роль у забезпеченні якості освіти та академічної доброчесності. Це передбачає розробку та впровадження ефективних політик і процедур, які сприяють підвищенню якості навчання, наукової діяльності та професійної підготовки

студентів. Також важливою є організація системи контролю та оцінки результатів навчання, наукових досліджень та взаємодії з ринком праці.

Викладачі та студенти також відіграють важливу роль у забезпеченні якості освіти та академічної доброчесності. Викладачі мають створювати сприятливе середовище для навчання, заохочувати академічну доброчесність та виявляти та запобігати порушенням. Студенти мають бути відповідальними у своєму навчальному процесі, дотримуватися академічних стандартів та поважати права та інтереси інших учасників освітнього процесу.

Для контролю якості освіти та академічної доброчесності можна використовувати різні інструменти та методи, такі як:

- Внутрішній та зовнішній аудит якості освіти та наукової діяльності;
- Моніторинг виконання навчальних планів та програм;
- Опитування щодо якості навчання, наукової діяльності та умов навчання;
- Використання системи антиплагіату для перевірки робіт та завдань;
- Регулярне підвищення кваліфікації викладачів та науковців.

Для профілактики порушень академічної доброчесності необхідно забезпечити:

- Формування культури академічної доброчесності серед студентів та викладачів;
- Інформування учасників освітнього процесу про правила академічної доброчесності, наслідки порушень та способи їх виявлення;

- Використання технологій для виявлення та запобігання плагіату та інших порушень академічної доброчесності;

- Забезпечення відкритості та прозорості освітнього процесу, що мінімізує можливість маніпуляцій з результатами навчання та наукової діяльності.

Таким чином, важливо розробити чіткі та послідовні політики та процедури, пов'язані з академічною доброчесністю, які регулюють принципи та стандарти поведінки для студентів, викладачів та адміністрації. Це може включати кодекси честі, процедури здавання та перевірки робіт, а також механізми вирішення скарг та порушень, серед яких:

Проведення регулярних інформаційних сесій, тренінгів та семінарів щодо академічної доброчесності для студентів, викладачів та адміністрації. Це допоможе забезпечити, що всі учасники освітнього процесу розуміють принципи академічної доброчесності та їх важливість для успішного навчання.

Застосування технологій для виявлення та запобігання порушень академічної доброчесності: Використання спеціалізованих програм для перевірки на плагіат які дозволять виявляти ситуації копіювання та запобігати плагіату. Також корисним буде створення власних баз даних, що сприятиме контролю за академічною доброчесністю.

Необхідно створення атмосфери взаємоповаги, відкритого діалогу та підтримки між студентами, викладачами та адміністрацією. Забезпечення прозорості та відкритості в навчальному процесі, що включає обговорення цінностей, принципів та очікувань щодо академічної доброчесності.

Також необхідно впровадження системи стимулів та підтримки академічної доброчесності: Надання винагород і визнання для студентів та викладачів, які дотримуються принципів академічної доброчесності та досягають високих результатів в своїй діяльності. Це може стимулювати учасників процесу до дотримання академічних стандартів та підвищення якості освіти.

Тож було виявлено, що якість освіти та академічна доброчесність тісно пов'язані між собою. Дотримання академічної доброчесності забезпечує створення справедливого та прозорого навчального середовища, сприяє розвитку критичного мислення, творчості та відповідальності студентів. Водночас, неетичні дії, такі як плагіат та інші порушення академічної доброчесності, можуть підривати якість освіти та авторитет освітніх закладів.

Тож академічна доброчесність є одним з ключових факторів, які впливають на якість освіти. Вона сприяє підвищенню рівня знань та вмінь студентів, формуванню професійної компетентності та розвитку особистості. Впровадження принципів академічної доброчесності в освітній процес дозволяє забезпечити високі стандарти навчання та сприяє успішній реалізації освітніх завдань.

Для розширення знань щодо академічної доброчесності та її впливу на якість освіти, пропонується проведення додаткових досліджень з використанням різних методик та підходів. Можливі напрямки подальших досліджень можуть включати аналіз факторів, які впливають на академічну доброчесність студентів, оцінку ефективності різних стратегій протидії плагіату та порушень академічної доброчесності, а також розробку нових методів та інструментів для підтримки академічної доброчесності в освітньому процесі.

Список використаної літератури

1. Aziukovskyi, O. O., Pashchenko, O. A., & Kaliuzhna, T. M. Advantages and disadvantages of digital education. *V International Scientific and Practical Conference "Prospects of modern science and education"*. Stockholm, Sweden, 2023. С. 354-357.
2. Koroviaka Y., Pashchenko O., Khomenko V. Modern paradigm of learning with distance technologies: Abstracts of the III International Scientific and Practical Conference (Lisbon, February 2-5, 2021). Portugal 2021. 300 p. – Pp. 196–199. Available at: DOI: 10.46299/ISG.2021.I.III URL: 41 (дата звернення: 26.03.2023).

3. Pavlychenko, A. V., Pashchenko, O. A., & Medvedovska, T. P. Basic tools and technologies of digital education. *VI International Scientific and Practical Conference "Scientific directions of research in educational activity"*, 2023. Osaka, Japan. С. 270-273

4. Кірін Р.С., Хоменко В.Л., Пащенко О.А. Класифікаційні критерії масових відкритих онлайн-курсів з інтелектуальної власності. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Т. 78. №. 4. С. 315-330. <https://doi.org/10.33407/itlt.v78i4.3353> (дата звернення: 26.03.2023).

5. Коровяка Є.А., Хоменко В.Л., Пащенко О.А., Калюжна Т.М. Дистанційна освіта: позитивні і негативні аспекти. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Педагогіка»*, (12) 2022. № 10 С. 375-384. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-10\(12\)-376-384](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-10(12)-376-384). (дата звернення: 26.03.2023).

УДК 373.014.6:005.6 (477)(072)

Азюковський О.О., викладач; кандидат технічних наук, професор, кафедра електроприводу, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», azalex@nmu.one.

Цопа В.А., викладач; доктор технічних наук, професор, кафедра менеджменту, Міжнародний інститут менеджменту, dr.tsopav@gmail.com.

Яворська О.О., викладач; кандидат технічних наук, професор, кафедра цивільної безпеки та охорони праці, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», yavorska.o.o@nmu.one.

Чеберячко С.І., викладач; доктор технічних наук, професор, кафедра цивільної безпеки та охорони праці, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», cheberiyachko.s.i@nmu.one.

КЕРУВАННЯ РИЗИКАМИ В СИСТЕМАХ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Анотація. Метою даної роботи є вдосконалення процесу керування ризиками в системі управління закладами вищої освіти, в основі яких знаходиться метод "Краватка-Метелик", що передбачає сім основних кроків: 1) ідентифікувати небезпеки-невідповідностей; 2) визначити небезпечні чинники небезпек-невідповідностей; 3) визначити рівень загального ризику від сукупного впливу небезпечних чинників; 4) зробити первину оцінку ризику від сукупного впливу небезпечних чинників; 5) якщо, ризик неприйнятний, то визначити і розробити запобіжні і захисні заходи по усуненню ризику чи його зниженню; 6) повторне визначення загального рівня ризику і повторна оцінка ризику з урахуванням виконання розроблених запобіжних і захисних заходів, якщо ризик неприйнятний, то перейти до кроку 5; 7) якщо ризик прийнятний, то задокументувати його (внесення в реєстр).